

dosar nr. 2ra-2261/2019

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător: (V. Boico)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău judecători: (Gr. Dașchevici, A. Pahopol, L. Bulgac)

Î N C H E I E R E

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Veniamin Balan,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Veniamin Balan
împotriva Nataliei Potapova cu privire la declararea nulității testamentului,
împotriva deciziei din 08 august 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins apelul declarat de Veniamin Balan și s-a menținut hotărârea din
07 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 05 decembrie 2014, Veniamin Balan, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Potapova cu privire la declararea nulității testamentului.

În motivarea acțiunii, reclamantul Veniamin Balan, a indicat că la 31 mai 2014, a decedat Octavian Balan, feciorul său, fapt confirmat prin certificatul de deces nr. 12xxxx42 din 02 iunie 2014. După decesul defunctului a fost deschisă procedura succesorală la notarul public Lidia Zaporozjanu, fiind eliberat pe numele reclamantului certificatul de calitate de moștenitor nr. 7971 din 08 iulie 2014.

Reclamantul Veniamin Balan a menționat că în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 1-9xx58 din data de 02 martie 1994, încheiat între Golidenberg Asea, în calitate de vânzător, și Octavian Balan, în calitate de cumpărător, ultimul a dobândit în proprietate ap. x7 din str. xxxxx nr. 9, mun. Chișinău, cu nr. cadastral xxxxxxxxxx. Apartamentul în cauză a fost procurat din sursele reclamantului, care dispunea de loc permanent de muncă, pe când feciorul

acestuia, - Octavian Balan, care figurează în contract ca cumpărător, nu activa. După decesul fiului, reclamantul a aflat că respectivul apartament este testat pârâtei Natalia Potapova, în baza testamentului autentificat notarial nr. 224 din 11 ianuarie 2013, de către notarul public Tatiana Onofrei.

Reclamantul Veniamin Balan consideră că la perfectarea testamentului, Octavian Balan nu dispunea de capacitate de exercițiu deplină, ori, acesta era bolnav, avînd dereglări de memorie și comportament, fiind diagnosticat cu micro-macroangiopatie aterosclerotică, sindrom neurasteniform, stare după criză tonico-clonică generalizată repetată (19 decembrie 2012, arie de encefalopatie temporal pe dreapta), fapt stabilit prin decizia consultativă nr. xxxx000564 din 14 martie 2013. La data de 19 decembrie 2012, Octavian Balan a fost internat în Centrul Științifico-Practic de Medicină Urgentă, cu diagnosticul - criză convulsivă acută generalizată tonico chimică repetată. Encefalopatie toxico-metabolică acută. În afară de aceasta, Octavian Balan s-a aflat deseori la tratament, avînd dereglări.

Reclamantul Veniamin Balan a indicat că potrivit extrasului din fișa locuinței nr. 062287 din 15 septembrie 2014, în ap. 7 din str. Ion Creangă, nr. 9, mun. Chișinău au viză de domiciliu Veniamin Balan, Octavian Balan, Ecaterina Balan, careva înregistrare pe numele Nataliei Potapova nu este.

Reclamantul Veniamin Balan a solicitat admiterea acțiunii, declararea nulității testamentului nr. 244 din 11 ianuarie 2013, autentificat notarial de către notarul public Tatiana Onofrei, prin care defunctul Octavian Balan a testat Nataliei Potapova apartamentul nr. 7 din str. Ion Creangă, nr. 9, mun. Chișinău, nr. cadastral xxxxxxxxxx.

Ulterior, reclamantul Veniamin Balan și-a concretizat cerințele, solicitând, pe lângă cerințele inițiale, și încasarea de la Natalia Potapova a sumei de 69200 lei, reieșind din valoarea cotei-părți din averea succesorală care îi revine reclamantului după decesul lui Octavian Balan.

Prin încheierea din 08 iulie 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, procesul civil în cauza dată a fost suspendat pînă la finalizarea cauzei penale conexe, iar, prin încheierea Judecătoriei Buiucani din 08 februarie 2016 a fost reluată examinarea cauzei în fond.

Prin încheierea din 24 august 2016 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, cauza civilă a fost suspendată pînă la soluționarea definitivă a clauzei penale pornită în baza art. 145 alin. (1) Cod penal.

Prin hotărîrea din 07 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Veniamin Balan împotriva Nataliei Potapova privind declararea nulității testamentului nr. 244 din 11 ianuarie 2013, autentificat notarial de către notarul public Tatiana Onofrei, prin care defunctul Octavian Balan a testat Nataliei Potapova apartamentul nr. 7 din str. xxxxxxxxxx, nr. 9, mun. Chișinău, nr. cadastral xxxxxxxxxx, precum și cererea suplimentară privind încasarea de la Natalia Potapova a sumei de 69200 lei, reieșind din valoarea cotei-părți din averea succesorală.

Prin decizia din 08 august 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Veniamin Balan și s-a menținut hotărîrea din 07 decembrie 2018 a

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Veniamin Balan împotriva Nataliei Potapova cu privire la declararea nulității testamentului.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că reclamantul nu a prezentat careva probe pertinente și concludente care ar demonstra cu certitudine faptul, că, la momentul perfectării testamentului din 11 ianuarie 2013, Octavian Balan nu avea capacitate de exercițiu, afirmațiile reclamantului în acest sens fiind pur declarative, iar înscrisurile/actele medicale la care face referire reclamantul denotă starea de sănătate, dar nu starea de discernământ a lui Octavian Balan, aceste probe nefiind suficiente pentru a determina concluzia instanței de admitere a acțiunii.

Instanța de apel a indicat că nu pot fi puse la baza unei hotărâri judecătorești nici alegațiile reclamantului, cum că pârta este un succesor nedemn, deoarece nu a întreprins careva măsuri urgente pentru a salva viața lui Octavian Balan, chemând echipa medicilor de urgență când Octavian Balan deja decedase. Or, aceste afirmații nu sunt probate.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și a aplicat corect normele de drept material și procedural, hotărârea primei instanțe fiind legală și întemeiată, instanța de apel ajungând la concluzia de a respinge apelul declarat de Veniamin Balan și a menține hotărârea primei instanțe.

La 07 octombrie 2019, Veniamin Balan, a depus recurs împotriva deciziei din 08 august 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii depuse de Veniamin Balan.

În motivarea cererii de recurs recurentul Veniamin Balan, a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, le consideră vădit ilegale și neîntemeiate, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei a interpretat în mod eronat legea, a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Recurentul Veniamin Balan a indicat că la 31 mai 2014, a decedat Octavian Balan, feciorul său, fapt confirmat prin certificatul de deces nr. xxxxxxxx din 02 iunie 2014. După decesul defunctului a fost deschisă procedura succesorală la notarul public Lidia Zaporozjanu, fiind eliberat pe numele reclamantului certificatul de calitate de moștenitor nr. 7971 din 08 iulie 2014.

Recurentul Veniamin Balan a menționat că în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 1-958 din data de 02 martie 1994, încheiat între Asea Golidenberg, în calitate de vânzător, și Octavian Balan, în calitate de cumpărător, ultimul a dobândit în proprietate ap. 7 din str. Ion Creangă nr. 9, mun. Chișinău, cu nr. cadastral xxxxxxxxxx. Apartamentul în cauză a fost procurat din sursele reclamantului, care dispunea de loc permanent de muncă, pe când feciorul acestuia, - Octavian Balan, care figurează în contract ca cumpărător, nu activa. După decesul fiului, reclamantul a aflat că respectivul apartament este testat pârtei Natalia Potapova, în baza testamentului autentificat notarial nr. 224 din 11 ianuarie 2013, de către notarul public Tatiana Onofrei.

Recurentul Veniamin Balan consideră că la perfectarea testamentului, Octavian Balan nu dispunea de capacitate de exercițiu deplină, ori, acesta era bolnav, avînd dereglări de memorie și comportament, fiind diagnosticat cu micro-macroangiopatie aterosclerotică, sindrom neurasteniform, stare după criză tonico-clonică generalizată repetată (19 decembrie 2012, arie de encefalopatie temporal pe dreapta), fapt stabilit prin decizia consultativă nr. 0000000564 din 14 martie 2013. La data de 19 decembrie 2012, Octavian Balan a fost internat în Centrul Științifico-Practic de Medicină Urgentă, cu diagnosticul - criză convulsivă acută generalizată tonico chimică repetată. Encefalopatie toxico-metabolică acută. În afară de aceasta, Octavian Balan s-a aflat deseori la tratament, avînd dereglări.

Recurentul Veniamin Balan a indicat că potrivit extrasului din fișa locuinței nr. 062287 din 15 septembrie 2014, în ap. 7 din str. xxxxxxxx, nr. 9, mun. Chișinău au viză de domiciliu Veniamin Balan, Octavian Balan, Ecaterina Balan, careva înregistrare pe numele Nataliei Potapova nu este.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 08 august 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 11 septembrie 2019, prin scrisoarea de expediere nr. 9616 (f.d. 142, vol. II), însă dovada recepționării acesteia la materialele cauzei lipsește.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de Veniamin Balan la data de 07 octombrie 2019, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 13 noiembrie 2019, în adresa intimațiilor Natalia Potapova, notarul public Tatiana Onofrei, BC „Mobiasbanca-Group Societe Generale” SA, Lidia Boronciuc, a fost expediată copia recursului declarat de Veniamin Balan, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Examinând temeiurile recursului declarat Veniamin Balan, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Veniamin Balan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Veniamin Balan, se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat de Veniamin Balan, nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Veniamin Balan.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Veniamin Balan, împotriva deciziei din 08 august 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Veniamin Balan împotriva Nataliei Potapova cu privire la declararea nulității testamentului.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Galina Stratulat

Nina Vascan